

N. P. Jensen: Som ærede Medlemmer ved, er det kun ganske kort Tid, man har haft til at sætte sig ind i Lovforslagene, saa der har ikke været Tale om at kunne komme ind i Enkelthederne. Paa den anden Side er det dog et Forhold, der ingenlunde er ukendt, hverken for os i Toldudvalget eller for dette høje Ting i det hele taget. Men samtidig med at jeg forudskikker den Bemærkning, at jeg ikke finder Anledning til at gaa stærkt i Enkeltheder ved denne Førstebehandling, maa jeg dog have Lov til at give en Fremstilling af, hvad det egentlig er for Forslag, der her foreligger, Forslag, som i deres Oprindelse og i den Tanke, der ligger bagved, adskiller sig i ikke ringe Grad fra, hvad vi tidligere har behandlet i dette høje Ting.

Vi ved alle, at Forslagene er fremkaldt af Valutasituationen. Jeg skal selvfølgelig rette mig efter den højtaerede Formands Henstilling og ikke komme synderlig ind derpaa, skønt disse to Ting strejfer saa nær ind paa hinanden, at jeg neppe helt vil kunne undgaa det. Det er altsaa Forslag, der forelægges af Hensyn til Valutasituationen, og jeg forudskikker den Bemærkning, at det vanskeligt kan tænkes, at det Parti, jeg har den Ære at tale for, skulde kunne gaa imod noget, der kunde have blot nogen Sandsynlighed for at hjælpe paa den vanskelige Situation, naar vi blot ikke risikerer, at dette noget paa andre, mere sekundære Punkter kommer til at virke forstyrrende paa det, vi anser for at være de bedste økonomiske Baner for vort Folks og vort Lands Udvikling. Med den Begrænsning vil vi selvfølgelig til enhver Tid være villige til at medvirke til, hvad man maatte finde det rigtigt at gøre imod den Déroute, vor Krone har været inde i. Man vil ogsaa snart se, at disse to Forslag alene ved de Varer, de omfatter, ligger i den samme Linie, som Venstres Toldpolitik i det hele taget har ligget i — selvfølgelig under andre Forudsætninger, end da man skrev sit Program i 1872 og senere har gentaget det —, at Venstre intet har imod at lægge en Del af Tolden over paa Luksusvarer, naar man blot holder de almindelige Livsfornødenheder fri. Nu skal jeg villigt indrømme, at de økonomiske Forhold i de senere Aar har givet og maattet give Anledning til, at Luksusbegrebet blev en Del forandret. Det er ogsaa noget, vi har været inde paa ved tidligere Behandlinger af Luksustoldlovsforslag. Luksusbegrebet er blevet forandret saaledes, at Ting, som vi i de gode gamle Tider med økonomisk mere stabile Forhold ikke kunde anse for Luksus, maa

vi nu have Lov til at betragte som om ikke Luksus, saa dog undværlige i det daglige Forbrug. Paa den anden Side har vi bestemt været os ved at gaa med til at fordyre Lefefoden ved at lægge Toldafgifter paa den Slags Ting, der har faaet Borgerret i det danske Samfund, selv om det er fremmede Varer. Derfor vil De se, at der i Lovforslaget ikke er nævnt noget om det, man ude omkring i Befolkningen har frygtet — maaske haabet — skulde blive belagt med Told: Kaffe, Te, Sukker, Ris. Vi anser disse Varer for i den Grad at have faaet Borgerret i det danske Forbrug, at det ikke kunde falde os ind at lægge Told paa dem, medmindre den haardeste Nødvendighed maatte kræve det, og saa galt haaber vi dog ikke, det skal gaa med den danske Valuta.

Altsaa, Luksusbegrebet er forandret, og det Sted, jeg i den korte Tid, der har været levnet mig til at gennemgaa Detaillerne, har kunnet finde, hvor man kommer til at ramme en Vare, som det gør mig mest ondt, at man rammer, er, at man drager Frugt, specielt tørret Frugt, ind under Luksusbeskatningen. Vi kommer derved til at ramme en Vare, som jeg selv var Forkæmper for at faa bragt ned i Told i 1908, Rosiner og Svesker, der i Dag som i 1908 hører med til den almindelige Gildesmad ude paa Landet. Jeg skal ikke opholde mig ret længe derved. Det gør mig ondt, at den er kommet med, men jeg er fuldstændig klar over, at hvis vi skal betragte tørret Frugt som Luksus, vil det intet veje, hvis vi ikke tager de store Omraader med, og dér har vi netop de Ting, jeg har nævnt.

Se, Formaålet er altsaa her et andet end ved de tidligere Luksustoldlovsforslag. De har i væsentlig Grad været beregnet paa at skaffe Hjælp til Finanserne. Paa en Tid, hvor de direkte Indtægter sank i en Udstrækning, som vi ikke har kendt i nogen tidligere Periode, blev man nødt til at gribe til Midler, som efter min Mening var fuldt forsvarlige under de daværende Forhold. Man greb til Luksustoldskatter, som vi kender fra tidligere Samlinger og ogsaa fra denne Samling. Men det var finansielle Hensyn for at støtte Statskassen, der stadig led under de direkte Skatters Svigten. Denne Gang er Hensynet et andet, nemlig at skaffe Nedgang i det, vi kalder Luksusforbrug. Naar denne Nedgang skal skaffes, er det jo ganske naturligt, at vi maa ramme paa en noget anden Maade, end naar det drejer sig om at faa Penge i Statskassen. Hvis det drejer sig om at faa Penge i Statskassen, gælder det om at afbalancere det